

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci proti obvinenému **F. F. a spol.** pre obzvlášť závažný zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i) Tr. zák., sčasti dokonaný a sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. na neverejnom zasadnutí konanom 12. júla 2017 v Bratislave o sťažnosti obvineného S. K. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu z 1. júla 2017, sp. zn. 2Tp/23/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obvineného S. K. **sa zamietá.**

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd uznesením z 1. júla 2017, sp. zn. 2Tp/23/2017, podľa § 72 ods. 2 Tr. por. a z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por. vzal obvinených F. F. a S. K. do väzby s tým, že táto začala u nich plynúť 28. júna 2017 o 13:40 hod. a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby v Bratislave. Súčasne podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Tr. por. *per analogiam* rozhodol o tom, že väzbu obvinených nenahrádza dohľadom probačného a mediačného úradníka a u obvineného S. K. zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. b), ods. 2 Tr. por. *per analogiam* neprijal jeho písomný sľub.

Proti tomuto uzneseniu, ktoré bolo jednotlivým osobám, oprávneným proti nemu podať sťažnosť, oznámené 1. júla 2017 vyhlásením v ich prítomnosti, podal obvinený S. K. prostredníctvom obhajcu 3. júla 2017 sťažnosť. V jej dôvodoch najprv zdôraznil, že väzba predstavuje vážny zásah do osobnej slobody

jednotlivca, ktorá je garantovaná v čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky. Pritom samotná skutočnosť, že postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu je stanovený v čl. 17 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý zároveň cituje, podľa neho potvrdzuje vážnosť rozhodnutia o obmedzení osobnej slobody v prípade zadržania, väzby a má predovšetkým chrániť jednotlivca pred neprímeraným zásahom do jeho osobnej slobody. Vzhľadom na to, že využil svoje právo nevypovedať, sťažovateľ ďalej namieta, že v danej veci nie sú splnené materiálne podmienky v zmysle § 71 ods. 1 Tr. por. Poukazuje pritom na výpovede obvineného F. F., ktorý 29. júna 2017, ale aj 1. júla 2017, podľa neho veľmi jasne a konkrétne uviedol, že on (obv. S. K., pozn.) nemá s danou trestnou činnosťou nič spoločné a z dôvodu technických problémov ho využili len ako šoféra. Z vykonaného dokazovania pritom nevyplýva, že by akýmkoľvek spôsobom komunikoval alebo dojednával akékoľvek podmienky súvisiace s páchaním danej trestnej činnosti. Osobitne zdôraznil, že pred začatím trestného stíhania viedol riadny život (bol odsúdený raz, pred dvadsaťpäť rokmi za krádež, a toto odsúdenie má už zahladené), stará sa o svoju rodinu, manželku a dvoch synov (jedenásť a dvadsaťštyri ročných), pričom sa musí starať aj o svoju matku, ktorá si v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu vyžaduje osobnú pomoc inej osoby. Poukázal tiež na to, že má riadne zamestnanie (pracuje ako konateľ spoločnosti V., s. r. o.) a v prípade jeho prepustenia na slobodu má v pláne ďalej pokračovať vo svojej pracovnej činnosti a viesť riadny život. V podstate z týchto dôvodov žiada zrušiť napadnuté uznesenie a prepustiť na slobodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako nadriadený súd preskúmal na podklade vyššie uvedenej sťažnosti, ktorá bola podaná oprávnenou osobou včas, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako i konanie predchádzajúce týmto výrokom a dospel k nasledujúcim zisteniam.

Obvinený S. K. je v preskúmvanej veci trestne stíhaný na základe uznesenia vyšetrovateľa Národnej protizločineckej jednotky – expozitúra Bratislava, Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru (ďalej len „vyšetrovateľ“) z 29. júna 2017, ČVS: PPZ-555/NKA-PZ-BA-2017, ktorým bolo jemu a tiež O. O. a F. F. vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. i) Tr. zák., sčasti dokonaný a sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. Obvinení mali tento trestný čin spáchať v podstate tak, že ako členovia organizovanej

skupiny, v rámci ktorej mal obvinený O. O. zabezpečovať falšované bankovky a rozdeľovať úlohy ďalším členom, obvinený F. F. mal zabezpečiť kupujúceho a prvotný kontakt s ním a obvinený S. K. mal zabezpečovať najmä prepravu organizovanej skupiny a falšovaných peňazí, najneskôr od mája 2017 si na presne nezistenom mieste mali zabezpečiť falšované bankovky v nominálnej hodnote 500 eur v celkovej sume 51 500,- eur a tieto mali postupne 14. júna, 18. júna a 28. júna 2017 predať agentovi – príslušníkovi Policajného zboru, pričom obvinený O. O. mu mal sľúbiť zadováženie celkom 1 000 ks falšovaných bankoviek v nominálnej hodnote 500 eur v celkovej sume 500 000,- eur.

Podľa zápisnice o zadržaní bol sťažovateľ zadržaný postupom podľa § 85 ods. 1 Tr. por. 28. júna 2017 o 13.40 hod. Následne, 30. júna 2017 o 12:00 hod. bol odovzdaný Špecializovanému trestnému súdu, sudca pre prípravné konanie ktorého ho vypočul 1. júla 2017 v čase od 10:20 hod. do 12:30 hod. a v rámci tohto výsluchu mu zároveň oznámil sťažnosťou napadnuté uznesenie o vzatí do väzby.

Z uvedeného vyplýva, že obvinený S. K. bol odovzdaný súdu do 48 hodín od jeho zadržania a sudca pre prípravné konanie rozhodol o jeho vzatí do väzby do 72 hodín od jeho prevzatia a doručenia návrhu prokurátora.

Po zistení, že boli splnené všetky formálno-procesné podmienky pre vzatie sťažovateľa do väzby (§ 72 ods. 2, § 85 a § 87 Tr. por.), najvyšší súd ďalej skúmal, či sú dané aj materiálne podmienky pre obmedzenie jeho osobnej slobody väzbou; v prvom rade to, či doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky konkrétneho trestného činu a či je dané podozrenie, že ho mal spáchať aj sťažovateľ a to s takou mierou istoty, ktorá zodpovedá súčasnému štádiu trestného konania (§ 71 ods. 1 Tr. por.).

Preskúmaním predloženého spisového materiálu v rozsahu zodpovedajúcom rozhodnutiu o väzbe obvineného dospel aj sťažnostný súd k záveru, že skutkové zistenia uvedené v uznesení o vznesení obvinenia majú v tomto štádiu konania dostatočnú oporu v doposiaľ zabezpečených dôkazoch, na ktoré v dôvodoch napadnutého uznesenia správne poukázal už prvostupňový súd. Pokiaľ ide o účasť obvineného S. K. na stíhanej trestnej činnosti, je to nielen výpoveď obvineného Františka F. pred sudcom pre prípravné konanie, ale aj prepis obrazovo-zvukového záznamu z 28. júna 2017,

na ktorom je okrem iného zachytená telefonická komunikácia medzi obvineným F. F. a sťažovateľom pri treťom predstieranom prevode následne zaistených falzifikátov, a tiež vyjadrenie agenta pri vydaní veci 14. júna 2017, z ktorých v tejto počiatočnej fáze trestného stíhania vyplýva dostatočné podozrenie, že sťažovateľ mal o zadovážovaní a následnom predaji falšovaných bankoviek nominálnej hodnoty 500 eur nielen vedieť, ale sa mal na ňom aj podieľať. Ak sa sťažovateľ v tejto súvislosti dovoľáva prvej výpovede obvineného F. F. z 29. júna 2017, odhliadnuc od toho, že táto (na rozdiel od jeho výpovede pri rozhodovaní o väzbe) nekorešponduje s ostatnými zabezpečenými dôkazmi, poukazuje najvyšší súd na to, že jej pravdivosť obvinený následne pred sudcom pre prípravné konanie poprel.

Námietky sťažovateľa, ktorými spochybňuje dôvodnosť jeho trestného stíhania, tak nie sú dôvodné. Treba pritom zdôrazniť, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o vine, resp. nevine obvineného, ale posudzujú len to, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatel'om skutku, v ktorom sa vidí trestný čin. Existencia takéhoto dôvodného podozrenia pritom predpokladá, že sú dané skutočnosti alebo informácie, ktorými by bolo možné presvedčiť nezávislého a objektívneho pozorovateľa o tom, že sa dotyčná osoba mohla dopustiť trestného činu. Tieto skutočnosti, na ktorých sa podozrenie zakladá, však nemôžu byť na rovnakej úrovni ako skutočnosti potrebné k odôvodneniu odsúdenia, alebo i k podaniu obžaloby, čo je predmetom až ďalšej fázy trestného konania (porovnaj napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Krejčíř proti Českej republike z 26. marca 2009, odsek 75).

Po zistení, že v preskúmvanej veci je daná aj základná materiálna podmienka pre vzatie obvineného S. K. do väzby – dôvodné podozrenie zo spáchania skutku kladeného mu za vinu – podrobil najvyšší súd prieskumu záver Špecializovaného trestného súdu o existencii dôvodnej obavy, že v prípade ponechania na slobode bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie [§ 71 ods. 1 písm. b) Tr. por.] a bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil [§ 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.], s týmto sa plne stotožnil a nad rámec dôvodov napadnutého uznesenia k veci dodáva:

Rozhodovanie o väzbe z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 Tr. por. sa odohráva vždy v rovine pravdepodobnosti (nie istoty) vo vzťahu k dôsledkom, ktoré môžu nastať, ak nebude obvinený vo väzbe. Pri rozhodovaní o väzbe tak môže súd riziko úteku, kolúzneho správania alebo pokračovania v trestnej činnosti len odhadovať a preto nie je nevyhnutne potrebné, aby zo strany väzobne stíhaných obvinených už k takýmto konaniam alebo k pokusom o ne došlo. Dôvody väzby pritom nemusia v konkrétnom prípade vyplývať iba z konania obvineného ale môžu byť dané aj inými konkrétnymi skutočnosťami.

So zreteľom na uvedené je v posudzovanej veci z pohľadu dôvodov tzv. kolúznej väzby významným zistenie, že obvinení mali trestný čin, ktorý je predmetom konania, spáchať ako členovia organizovanej skupiny, v rámci ktorej mali mať konkrétne rozdelené úlohy, pričom ich činnosť sa mala vyznačovať určitou plánovitosťou a koordinovanosťou. Z už zmieneného prepisu obrazovo-zvukového záznamu z 28. júna 2017 pritom vyplýva, že súčasťou del'by úloh mali byť aj opatrenia znižujúce riziko ich prípadného odhalenia („... A samozrejme naši chlapci musia aj tamtych... sledovať, či nie sú sledovaní...“). Táto skutočnosť v spojení s tým, že pobyt spoluobvineného O. O. nie je známy, vyvoláva aj podľa sťažnostného súdu dôvodnú obavu, že v prípade ponechania na slobode budú obvinení svoj ďalší postup rovnako (ako trestnú činnosť, z ktorej sú podozriví) koordinovať s cieľom, ak nie úplne sa vyhnúť trestnému postihu, tak trestné následky, ktoré im hrozia, aspoň minimalizovať.

Pokiaľ ide o dôvody tzv. preventívnej väzby, je aj podľa najvyššieho súdu podstatným to, že konanie obvinených malo smerovať k predaju falšovaných bankoviek v celkovom objeme 500 000 eur, pričom obvinený O. O., ktorý mal mať prístup k zdroju falzifikátov, je na slobode. Z tohto potom vyplýva reálna obava, že v prípade prepustenia na slobodu by mohli obvinení pokračovať v trestnej činnosti, aby dokončili trestný čin, o ktorý sa mali pokúsiť, osobitne ak podľa prvotných operatívno-pátracou činnosťou získaných poznatkov mali možných odberateľov falšovaných bankoviek aktívne vyhľadávať. U sťažovateľa pritom nemožno úplne bez povšimnutia ponechať ani určitý sklon k páchaniu trestnej činnosti, keď už v minulosti (i keď relatívne dávnej) opakovane spáchal aj úmyselné trestné činy.

So zreteľom na uvedené si najvyšší súd napokon v celom rozsahu osvojil aj úvahy Špecializovaného trestného súdu, ktoré ho viedli k záveru, že dohľad probačného

a mediačného úradníka a ani písomný sľub obvineného S. K. nepredstavujú dostatočné náhrady väzby, keďže nie sú v tomto štádiu konania spôsobilé (ani so zreteľom na sťažovateľom tvrdené osobné pomery) odstrániť obavu zakladajúcu dôvody väzby, tak ako sú konštatované vyššie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.

V Bratislave 12. júla 2017

JUDr. Peter P a l u d a, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. František Mozner

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Lucia Gočálová